

ΓΡΑΠΤΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΑΪΟΥ – ΙΟΥΝΙΟΥ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΤΟ ΠΟΡΤΡΕΤΟ ΕΝΟΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗ

«Μου είπαι μου, ποιος είσαι;»
«Εγώ είμαι ο Στήβεν πινάκτορας.»

(Τζέημς Τζόυς)

«Δαίδαλο, κίτριε.»

«Γιατί δεν γράφεις όταν τους άλλους;»

«Γι... τα...»

Από το φόβο του δεν μπορούσε να μιλήσει.

«Γιατί δε γράφει; πάτερ Αρνάλ;»

«Έσπασε τα γυνιάά του», είπε ο πάτερ Αρνάλ... και τον απήλαξε από την εργασία.»

«Τα 'σπασε; τι είναι αυτό που ακούω; Πώς είπες ότι σε λένε;» ρώτησε ο επιμελητής.

«Δαίδαλο, κίτριε.»

«Α, Δαίδαλο. Παλιότεμπέλη! Βλέπω την τεμπέλα στα μάτια σου. Γιατί έσπασες τα γυνιάά σου;»

Ο Στήβεν κίπτι μουρμούρισε εκεί, μπροστά σ' όλη την τάξη, τιφλώσ απ' το φόβο του.

«Πού τα 'σπασες τα γυνιάά σου;» επανέλαβε ο επιμελητής.

«Στο σκουπιδόλακκο, κίτριε.»

«Ω χι! στο σκουπιδόλακκο», φώναζε ο επιμελητής. «Το ξέρω αυτό το κόλπο.»

Ο Στήβεν σήκωσε για μια στιγμή τα μάτια του με ατοφία και είδε το γκριζό γερασμένο πρόσωπο του πάτερ Ντόλαν, το φαλακρό του κεφάλι με τα λίγα μαλλιά στο πλάι, το μεταλλικό σκελετό των γυνιών του και τα άχρωμα μάτια του που κοιτάζαν μέσ' απ' τα γυνιάά. Γιατί είπε ότι το ξέρει αυτό το κόλπο;

«Τεμπέλαρε! φώναζε. «Έσπασα τα γυνιάά μου! Παλιό μαθητικό κόλπο! Άπλωσε αμέσως το χέρι σου!»

.....

Όταν όμως πέρασε το γερο-πιρσέτη, στο κεφαλόκαλο, και βρέθηκε ξανά στο στενό και σκοτεινό διάδρομο, άρχισε να περπατάει πιο γρήγορα. Όλο και πιο γρήγορα, μέσα στο μισοσκοτάδο. Έσπρωξε με τον αγκώνα του την τελευταία πόρτα, κατέβηκε βιαστικά τα σκαλιά, πέρασε σχεδόν τρέχοντας τους δυο διαδρόμους και βγήκε στο ύπαιθρο.

Άκουγε τις φωνές των παιδιών στα γήπεδα. Άρχισε να τρέχει όλο και πιο γρήγορα, πέρασε το σκουπιδόλακκο κι έφθασε λαχανιασμένος στο γήπεδο της τρίτης τάξης.

Τα παιδιά του είδαν που έτρεχε. Μαζεύτησαν τριγύρω του, σπρώχνοντας το ένα τ' άλλο για ν' ακούσουν.

«Πες μας! πες μας!»

«Τι είπες;»

«Πήγες μέσα;»

«Τι είπες;»

«Πες μας! πες μας!»

Τους είπε όλα όσα είχαν πει αυτός κι ο διευθυντής κι όταν τελείωσε, όλα τα παιδιά πέταξαν τα καπέλα τους στον αέρα και φώναζαν:

«Ζήτω!»

Άρπαζαν τα καπέλα τους, τα ξανάριχναν ψηλά και φώναζαν:

«Ζήτω! ζήτω!»

Έκαναν τα χέρια τους σκαμινάκι, τον σήκωσαν ψηλά και τον κοιβαλούσαν, όπως πάλεψε για να τους ξεφύγει. Κι όταν ξέφυγε, σκορπίστηκαν προς όλες τις διευθύνσεις, πέταξαν τα καπέλα τους και φώναζαν:

«Ζήτω!»

Αποδοκίμασαν τρεις φορές το φαλακρό Ντόλαν και τρεις φορές φώναζαν ζήτω για τον Κόνημη και είπαν ότι δεν υπήρξε ποτέ πιο δίκαιος διευθυντής στο Κλόνγκουζ.

Τα ζήτω καταλέγισαν μέσα στον ελαφρό γκριζό αέρα. Ήταν μόνος. Ήταν ευτυχιμένος και ελεύθερος. Δεν θα κρατούσε μούτρα στον πάτερ Ντόλαν. Θα 'ταν ήσυχος και υπάκουος. Θα 'θελε να μπορούσε να κάνει κάτι γι' αυτόν, για να του δείξει ότι δεν του κρατούσε κακία. Ο αέρας ήταν απαλός και γκριζός. Έπεφτε το βράδυ. Ο αέρας μύριζε βράδυ. Ήταν η μυρωδιά των χωραφιών στην εξοχή, εκεί που βγάζουν τα λαχανικά και στοιβάζουν και τα τρώνε, όταν πηγαίνουν με τα πόδια στον στρατηγού Μπάρτον. Η ίδια μυρωδιά που έχει το δασάκι πίσω απ' την καλύβη όπου μαζεύανε τα σκουπίδια απ' τα δέντρα.

Τα παιδιά παίζανε τα συνηθισμένα τους παιχνίδια. Στην ανάλαφρη γκριζα ησυχία μπορούσε ν' ακούσει τα χτυπήματα της μπάλας. Κι από δω κι από κει, μέσα στην ήσυχη ατιμόσφαιρα, τα μπαστούνια του κρόκετ: πικ, πικ, ποκ, πικ, όπως κάνουν οι σταγόνες του νερού στην πηγή, όταν πέφτουν σιγά σιγά στην ξέχειλη γούρνα.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
copyright © 2005-2006

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Να δώσετε το περιεχομενο των δύο αποσπασμάτων σε 10 περίπου σειρές.
2. Να χαρακτηρίσετε το Στήβεν από τα λόγια και τη συμπεριφορά του.
3. Ποιες οι αντιδράσεις των συμμαθητών του και του ίδιου του Στήβεν μετά την επίσκεψη στο διευθυντή; Πως δικαιολογούνται;
4. α) Ποιες αφηγηματικές τεχνικές χρησιμοποιεί ο συγγραφέας και τι πετυχαίνει μ' αυτές;
β) Να βρείτε τα εκφραστικά μέσα της τελευταίας παραγράφου.

copyright © 2005- 2006

